

Història de l'ecologisme a Alzira i La Ribera

Pedro Domínguez Gento

Als joves i les generacions futures,
perquè sàpiguen quant ha costat defensar
el medi ambient i ens ajuden a seguir defensant-lo,
perquè d'ell depén la vida, la salut, el benestar i el futur de tots.

ÍNDIX

1. Per què va nèixer l'ecologisme?	pàg. 3
2. El moviment ecologista a Alzira	7
3. Principals problemes ecològics	21
4. Les lluites i avanços mediambientals	38
5. Conclusions	48
6. Bibliografia i adreces	55
7. Grups de defensa de la Natura a La Ribera . . .	56
8. Cal que naixen grups ecologistes pertot	68

(En tot el llibre, les paraules de color blau enllacen amb
pàgines web que amplien la informació sobre el tema)

La Terra és la nostra casa gran, cuidem-la!

1. PER QUÈ VA NÀIXER L'ECOLOGISME?

El medi ambient és absolutament fonamental, vital, perquè d'ell depenen la nostra salut, benestar i futur; tant és així que sense ell, sense l'aire que respirem, l'aigua que bevem i els aliments que la terra ens dóna per a menjar, òbviament no podríem hi viure. A la inversa, sense nosaltres el medi ambient sí que podria existir i mantindre la vida perfectament...

Però els humans, en general, **encara no hem après a cuidar-lo** i estem destruint, contaminant i esgotant els ecosistemes, posant en perill més d'un milió d'espècies i arriscant-nos inclús a calfar el clima fins a convertir la superfície terrestre en un forn invivable. I conforme danyem l'entorn la nostra salut també resulta perjudicada i patim en carn pròpia les malalties derivades de la contaminació i la destrucció del medi.

Eixos problemes ambientals i de salut són els que han fet nàixer l'ecologisme, l'única filosofia social nova de l'últim segle, al món i a La Ribera, originant un moviment ample que hui ja resulta imprescindible per a millorar la qualitat de vida i fins i tot assegurar la nostra supervivència, perquè hi ha problemes globals que posen en perill inclús la nostra espècie. Un moviment que s'ha desenvolupat junt amb el pacifista

perquè si en les guerres no es respecten els éssers humans encara menys els ecosistemes, de fet els exèrcits són un dels sectors més destructors, malbaratadors i contaminants.

I a Alzira l'ecologisme ja té uns 50 anys, de manera que va sent hora de fer memòria i escriure la seua història, cosa que vaig començar a fer durant la III Setmana del Medi Ambient i la Pau (gener de 2025), en el 50 aniversari del CEIP Ausiàs March, quan em demanàrem una xerrada sobre l'evolució del medi ambient al municipi des que es va obrir aquest centre. I preparant-la em vaig adonar que l'escola i l'ecologisme són contemporanis, van nàixer aproximadament pel mateix temps.

I com la memòria biològica no és exacta ni totalment objectiva, demane disculpes pel que puga haver oblidat o no estiga ben recollit en aquesta història de l'ecologisme, que en realitat és una aproximació oberta a correcció, ampliació i debat.

Així doncs, a continuació resumisc com ha sigut el moviment ecologista ací, els grups que han anat sorgint, els principals problemes ecològics del municipi, els avanços i les millores aconseguides, i finalment les conclusions que podem extraure.

La Terra té suficients recursos per a satisfer les necessitats de tots, però no tants com per a satisfer l'avarícia d'alguns.

M. Gandhi

2. EL MOVIMENT ECOLOGISTA D'ALZIRA

L'ecologisme naix a Alzira en la segona meitat dels anys 70 del segle XX, després de la mort del dictador i en plena transició cap a la democràcia, una transició que sembla no acabar mai perquè els franquistes han continuat ocupant llocs clau a les institucions i les grans empreses. No obstant això, la llibertat d'expressió i de reunió permeteren germinar idees i moviments com l'ecologista, que va començar amb la lluita antinuclear perquè estaven construint la central nuclear de Cofrents a només 54 km, no res en cas d'accident greu com els de Fukushima, Txernòbil, Harrisburg, Maiak, ...

Així doncs, la **Coordinadora Antinuclear** fou el primer col·lectiu ecologista de la localitat, segurament de la comarca, i va realitzar nombrosos actes informatius i reivindicatius, inclús va organitzar, junt amb altres 8 col·lectius, el **II Aplec Antinuclear del País Valencià** en 1980, amb actuacions musicals, xerrades i assemblea oberta de tots els col·lectius antinuclears del PV, a la Muntanyeta que corona el poble. També va participar, l'any següent, a la **III Volta Ciclista Ecologista Antinuclear i contra l'autopista AP-7**, volta ciclista que va passar i pernoctà a Alzira

1979

Setmana Antinuclear d'Alzira

Acudeix a las xarrades que se faràn

Dimecres, 30 de maig - A les 8 de la vesprada
Al Col·legi Nacional «Francisco Franco»

Dijous, 31 - A les 7'30 de la vesprada
Associació de Veïns de la Barraca d'Aigües Vives

Divendres, 1 de juny - A les 8 de la vesprada
Al Club Amunt

INTERVENDRAN: **JORDI BIGAS**
i altres especialistes en les qüestions Nuclear i Mig Ambient

Dissabte, 2 - A les 8 de la vesprada
Manifestació Antinuclear
Concentració en Plaça Sufragi (davant l'Ajuntament)

Organitza: Coordinadora Antinuclear d'Alzira

en la segona etapa. Després va ressorgir breument quan ocorregué l'accident màxim de Txernòbil (1986), la radioactivitat del qual va arribar fins ací mateix, i després quan el de Fukushima (2011). I no ha continuat activa, com faria falta, potser perquè els ecologistes no som molts i estem desbordats: hi ha tants problemes que no arribem a tots...

Allà pels anys 70 i 80 també va començar a desenvolupar-se, a Alzira i La Ribera, l'**agricultura ecològica** com alternativa a la convencional, rebutjant els agroquímics que contaminen la terra, l'aigua, els aliments i als propis agricultors; recuperant les tècniques i llavors tradicionals, millorades pels coneixements i les tècniques modernes. A mitjans dels 80 alguns estudiants d'Enginyeria Tècnica Agrícola, entre ells

l'actual alcalde d'Alzira (que després va ser el primer inspector del Comitè d'Agricultura Ecològica de la CV, CAE-CV), crearen l'Associació per al Desenvolupament de l'Agricultura Ecològica, ADAE, i cap a finals de la dècada ho posaren en pràctica primer als camps familiars i després en un camp de 4 ha a la Vall de La Casella, germen de l'actual [La Casella Coop. V.](#), cooperativa que agrupa a diversos

productors ecològics de la comarca. Hui hi ha més de [4.300 operadors i 135.000 ha ecològiques](#) inscrites al CAE-CV, que cultiven pràcticament de tot. El I Pla Valencià de Producció Ecològica (2016-20) va ser elaborat en bona part ací a La Ribera i el II encara està per fer...

En els anys 80 joves ecologistes, pacifistes i anarquistes crearen l'**Ateneu Llibertari d'Alzira** i publicaren el butlletí *Disidencia*, feren alguns murals didàctics i reivindicatius en els paretons de les entrades que varen durar dècades, plantaren una falla artesana contra l'OTAN (un "míssil" fet amb tambors

de sabó buits de cartró), participaren en manifestacions pel tancament de la central nuclear de Cofrents, etc. etc. Dissortadament un incident mínim originat per uns pocs membres, ingenus i inexperts, va posar en marxa la maquinària repressiva del nou/vell règim i això va gelar i allunyar la majoria dels joves restants, amb el qual l'Ateneu es va extingir pocs anys després de nèixer. Una llàstima.

Per aquells anys es va constituir el grup local d'Acció

Ecologista, federat a l'organització

homònima del PV, que té diversos

col·lectius per les comarques centrals.

Ha tingut períodes d'activitat i altres de latència, però encara

continua existint a la Ribera Alta i sobretot

a La Ribera Baixa, en Sueca, on estan els

Amics de la Muntanyeta-**Acció**

Ecologista Agró, que funcionen de forma

estable i activa, amb campanyes de repoblacions, neteja,

promoció de la bici i les vies ciclistes, com la del pont per a

vianants i bicicletes amb la passarel·la annexa entre Sueca i

Fortaleny, finalment aconseguida després d'anys de lluita, etc.

En els 90 sorgiren **Els Verds** al calor del que estava passant a Europa, especialment a Alemanya on s'havien convertit en un revulsiu capaç d'oposar-se a la guerra freda entre els dos blocs militars demencialment armats i a la degradació del planeta per la rapinya d'ambdós models econòmics, dues amenaces tan greus que feien possible l'extinció global de la humanitat. En aquella època, *Die Grünen* eren vertaders pacifistes i ecologistes, no com ara que semblen un grotesc apèndix dels neoliberals i l'OTAN... Els Verds d'Alzira realitzaren Campanyes contra els Nitrats en les Aigües Potables, contra la Nuclear de Cofrents, per un Transport Raonable i Sostenible, [contra la brutera als espais naturals](#), ...

També demanaren la Via Verda Ribera-Valldigna als ajuntaments per on passava l'antic trenet (Alzira és l'única que ha complit, només que va tardar 26 anys en recuperar la vieta...), feren una xicoteta Fira Ecològica un parell d'anys a la Plaça Major i diverses accions reivindicatives. No obstant això, els resultats electorals foren escassos, **mig regidor en la legislatura 1995-99**, i pràcticament van desaparèixer.

En 1993, arran del darrer incendi patit a les muntanyes del municipi, es va crear el **VACIF**, Voluntaris Alzirenys Contra els Incendis Forestals, amb l'objectiu de col·laborar en la prevenció, vigilància i extinció dels incendis a les nostres muntanyes. I des d'aleshores ha estat actiu, complint la seua tasca fins avui.

En 2003 es va fundar a Alzira la plataforma comarcal **Xúquer Viu**, recolzada per nombrosos ciutadans, col·lectius i institucions, i no ha parat de reivindicar la necessitat de cabals ecològics, aigües netes i tot el que es referix a la protecció del Xúquer, els seus afluents i L'Albufera, adherint-se també a

mobilitzacions pel clima i la pau. Potser si el Xúquer encara duu aigua tot l'any per La Ribera li ho deguem a esta organització, que s'oposà fermament al transvasament que volien fer al Vinalopó agafant l'aigua de la part alta (Cortes de Pallàs) i finalment aconseguí que sols agafaren els sobrants de la part més baixa, a l'Assut de la Marquesa (Cullera).

Als voltants del canvi de segle i posteriorment va existir **Xàrquia Alternatives**, que participà en lluites contra l'autovia, el transvasament, els PAI, etc.; el seu portaveu va fer inclús una **vaga de fam** que tingué ressò a nivell nacional. Després el grup va lluir fins acabar pràcticament desapareixent.

En 2005 per la bombolla immobiliària es formaren plataformes com **Salvem La Casella** i **Salvem Aigües Vives**, amb diversos col·lectius i ciutadans, que resultaren molt actives i bastant efectives per a frenar primer i anul·lar després els excessius PAI projectats a la localitat. L'esclafit de la bombolla immobiliària va acabar donant la raó als que deien que "no hi ha pa per a tant de xoriço", és a dir, que no feien falta els PAI i no eren viables econòmicament. Amb la crisi que provocaren especuladors i corruptes ens han furtat a tots i totes uns

100.000 milions d'€ del rescat i la Sareb (a diferència d'altres països, on tornaren tots els diners i amb interessos, ací no han volgut ni parlar-ne de tornar-los i de moment s'han eixit amb la seua gràcies a la complicitat dels poders fàctics i els polítics conservadors), més les Caixes d'Estalvis que se les quedaren regalades. Una vertadera estafa econòmica al país i un desastre ecològic ja que arrasaren molts km² de terres fèrtils pertot arreu (mireu com està Vilella).

En 2008 va nèixer **La Ribera en Bici** a Alzira, amb vocació comarcal, per a reivindicar l'ecologisme en general i el transport sostenible en particular, perquè hui el principal problema de les nostres ciutats és l'excessiu transport motoritzat i les bicis són una de les millors solucions. Des d'aleshores, el col·lectiu ha realitzat al voltant de 200 excursions lúdiques i reivindicatives per la comarca, a més de moltes activitats en col·laboració amb grups afins. En 2015 es va unir a la Confederació d'**Ecologistes en Acció**, l'organització ecologista més estesa a Espanya, i en 2016 va rebre el [Premi](#)

[Aiguaclara](#) de Xúquer Viu per la seua trajectòria en defensa de la mobilitat sostenible, el clima i el medi ambient.

En 2011 esclatà el moviment del **15-M** també a Alzira i encara que era polifacètic va incloure les reivindicacions ecologistes, de manera que va realitzar unes [jornades antinuclears](#) a la plaça de l'Ajuntament després de l'accident de Fukushima, on 3 centrals es descontrolaren i els seus reactors es fongueren durant molts mesos, això en el país més tecnològic del món...

En 2016, arran de l'incendi forestal de Carcaixent, es va crear **La Llavor** a Alzira com un grup de voluntariat i l'any següent com associació. Feren jornades de neteja i recollida de deixalles, tallers de reciclatge i d'altres. Fins la pandèmia...

El mateix 2016, arran l'incendi forestal de 2.200 Ha que va patir Carcaixent i que arribà fins a les muntanyes de La Barraca, entitat local menor dependent d'Alzira i Carcaixent, es va crear **AMA La Barraca**, l'Associació Mediambiental Vall d'Aigües Vives, que fa activitats com el Permabosc en una parcel·la municipal que abans era un abocador i ara serà un

bosquet mediterrani interessant i educatiu, i moltes altres com el Dia de la Bici, foment dels productes ecològics, xerrades de conscienciació, etc. etc.

En 2018 creàrem la **Coordinadora de Grups per la Defensa de la Natura a La Ribera**, que arribà a comptar amb més de vint grups de la comarca i es va reunir i va fer actes públics reivindicatius en cinc pobles de la nostra comarca. Lamentablement la pandèmia desmobilitzà molta gent, dissolent inclús alguns grups, i la Coordinadora no va poder resistir-ho i desaparegué.

I en 2020, l'any de la pandèmia, es va fundar l'**Associació Murta i Casella**, per a defensar aquests espais naturals. Des d'aleshores fan nombroses activitats de conscienciació, neteja i repoblació amb plantes autòctones per als escolars i joves.

Queden altres col·lectius no específicament ecologistes però que també treballen per conscienciar la ciutadania i cuidar el medi ambient, com per exemple molts educadors i en especial la **Coordinadora de Centres en València**, d'àmbit comarcal, que a més de la cultura i la llengua autòctona promou l'Educació Ambiental i col·labora estretament amb Xúquer Viu i La Ribera en Bici en campanyes mediambientals.

EIXIDA
Plaça Major
ALZIRA
9:00 h

→

C/ Colom
GUADASSUAR
9:47 h

→

Inici carril bici
L'ALCUDIA
10:12 h

→

Ronda
del Malecò
CARLET
10:25 h

→

ALFARB
11 h

+ INFORMACIÓ:
trobadalaribera@gmail.com
riberabici@gmail.com

37^{ena} Trobada de centres en valencià de la Ribera

Alfarb 3 d'abril de 2022

Organitzen:

SALVEM el CLIMA i la PAU

www.lariberaenbici.net

CONDICIONS DE PARTICIPACIÓ:

Els menors d'edat han d'anar acompanyats per adults. Reviseu les bicis uns dies abans. El recorregut té 21 km. El grau de dificultat és baix. Poseu-vos roba còmoda, sabates esportives i dugeu una peça de roba abrigada. Proveïu-vos d'aigua, d'algun aliment energètic i d'una gorra per al sol. Vos aconsellem aplicar-vos una crema solar.

QUESTIONS ORGANIZATIVES:

En arribar a Alfarb, disposareu de fruita i refrescos. També hi podreu guardar les bicis en un recinte tancat. GAUDIU DE L'EXPERIÈNCIA!

Vine-te'n a la Trobada en Bici 2022

Fa anys que s'emet el programa **Mare Terra**, d'Alzira Ràdio, on cada setmana divulguen l'actualitat mediambiental. Així mateix, Riberaexpress, Levante, Onda Cero, Tele-Ribera i altres mitjans comarcals solen traure informació sobre les activitats que anem fent els ecologistes per ací.

Inclús hi ha unes poques falles, com la de **Sant Joan**, que han recuperat l'essència tradicional d'aquesta festa laica i popular valenciana i fan els seus monuments amb materials naturals com la fusta i el cartró, no el plàstic tòxic que ara utilitzen la majoria per vore qui la fa més gran i més carregada... A més, desenvolupen activitats ecologistes al llarg de l'any, com passeigs en bici i debats per una ciutat amable i sostenible.

Tenim també associacions com la **Unió per les Pensions** i **Pense Pensions Dignes** que, a més de les pensions públiques, defensen la sanitat, la pau, el medi ambient i tot lo públic. Un exemple de lluita solidària per a tota la societat.

Anàlogament, **Amnistia Internacional La Ribera** promou i consciència sobre els Drets Humans, entre els quals està el dret universal a un medi ambient sa. A la inversa, els grups ecologistes recolzen les activitats promogudes per Amnistia i els col·lectius afins.

La **Plataforma per la Sanitat Pública de Qualitat** ha realitzat per exemple passeigs en bici per a reivindicar la Sanitat Pública, fomentar l'exercici físic i mostrar que la salut depèn directament del medi ambient, de manera que hem de cuidar-lo si volem viure saludablement.

Fins i tot s'han creat algunes empreses que treballen en temes específicament mediambientals, com Medi XXI, Interpreta Natura i, abans, Paleta d'Ocres. I alguna convencional mira d'aplicar les estratègies de **sostenibilitat** i **economia del bé comú** en el seu treball quotidià.

Potser per esta tradició ecologista ja arrelada, i perquè els problemes ambientals són cada volta més greus i ens posen en perill ja a tots, hui tenim un alcalde verd a Alzira, expert en

agricultura ecològica i ciències ambientals, que ve d'Acció Ecologista Agró i Els Verds, ara en la coalició de Compromís. Paral·lelament, a La Barraca d'Aigües Vives hi ha un altre alcalde verd, que acaba de rotar, procedent de La Ribera en Bici, AMA La Barraca i Els Verds-Compromís. Esperem que esta via en les institucions més pròximes al poble, servisca per a implantar les solucions que des de fa dècades venim reivindicant els ecologistes i que cada dia resulten més necessàries i urgents, perquè veritablement estem en **emergència ecològica**, no ho oblidem...

Hem de reduir les emissions de gasos hivernacle
a la meitat durant esta dècada
si no volem que la situació es faça irreversible.
2030 és l'horitzó, no 2050.

IPCC

3. PRINCIPALS PROBLEMES ECOLÒGICS

Urbanisme insostenible: la superfície urbanitzada ha crescut molt més que la població. Hi ha casos dignes d'estudi, com el del Tulell, on inicialment volien fer 20.000 habitatges, després els reduïren a 5.000 (alguns amenaçaven dient que seria la ruïna d'Alzira...) i finalment només han construït 3 edificis, l'últim té les portes tapiades perquè no han venut cap pis. I allà mateix feren un macro-aparcament subterrani, ara pràcticament abandonat, que vorem què fan amb ell. Un altre exemple paradigmàtic és el nou centre comercial de Vilella, inviable des del principi i abandonat a mig construir, que va arrasar unes 100 fanecades de terra fèrtil després d'expulsar *manu militari* a l'últim hortolà, que no volia vendre; un "negoci" avalat per Bancaixa que va costar 55 milions d'€ i acabarem pagant-ho tots amb el rescat bancari i la Sareb (en total la banca ens deu uns 100.000 milions d'€ i no volen tornar-los!), i la pèrdua de les Caixes, una enorme estafa. I encara segueixen construint habitatges, a pesar que hi ha un 15% de buits.

Urbanisme irracional: en Alzira, un dels llocs més inundables de la geografia valenciana, s'ha edificat pertot arreu, inclús en les zones més inundables. Així, durant els anys 60 del segle passat soterraren i edificaren damunt mateix del meandre del Xúquer que rodejava l'antiga Al-Gézira (la Illa), ara convertit en les Avingudes Luís Súñer, Sants Patrons i Ronda d'Algemesí;

l'Avidesa va tallar els barrancs de les Estrelles, Fosc, Gracia Maria i l'Arena, eixides naturals de les aigües de La Casella; la carretera d'Albalat va tallar el barranc de La Murta, etc. Així s'han agreujat les inundacions i l'Ajuntament, amb els diners de tots, ha tingut que fer el nou canal perpendicular a La Casella perquè puguin desaiuar aquells barrancs. Pels interessos d'uns pocs, s'ha edificat molt en les zones més baixes, com Les Basses, Venècia i Tulell, i paral·lelament en la part alta que no s'inunda mai (el Torretxó) planificaren un poliesportiu a l'aire lliure... El **descontrol urbanístic** ha permès que ara tot el terme estiga ple de polígons i poligonets (en roig al mapa), potser som el municipi amb més polígons per càpita de tota Espanya; a més d'urbanitzacions i xalets (en blau), amb molts problemes logístics i ambientals. Fins i tot, en el racó més bonic de les muntanyes de La Barraca, han construït un hotel i un camp de golf que reguen amb aspersors tots els dies durant el mig any calorós, encara que hi haja sequera...

Agricultura química: contamina molt pertot arreu i damunt és ruïnosa, perquè la majoria d'agricultors continuen utilitzant

verins i adobs químics als seus camps, cosa que contamina i fa emmalaltir primer als propis agricultors i després a la terra, la fauna útil, els ecosistemes, l'aqüífer i els consumidors. I els comerciants, amb permís dels governs neoliberals, importen productes del sud i arruïnen els agricultors autòctons pagant-los preus miserables pels seus productes de major qualitat, de forma que ja hi ha més d'un 33% de camps abandonats ací; la qual cosa aprofiten especuladors i fons voltor per a comprar a baix preu les terres, igual com estan fent amb els habitatges...

Problema dels RSU sense resoldre: el sistema d'usar i tirar malbarata els recursos i genera milers de tones de residus cada any perquè no s'apliquen les 4R i damunt el rebuig s'envia a uns 100 km, contaminant encara més amb el trànsit cap enllà de milers de camions. I ja arribem tard, arriscant-nos a multes milionàries de la CE, a aplicar l'obligatòria separació selectiva a casa dels residus orgànics per a poder compostar-

los bé i retornar-los als camps, tancant el cicle de matèria que ara està trencat i contamina abocadors, camps i aqüífers (pels adobs químics), empobrint i encarint la producció agrícola. I els residus industrials estaran igual o pitjor "resolts", ni se'n sap... Menció especial mereixen els plàstics, llandes, xiclets, burilles, excrements d'animals, trastos, etc., que una minoria de ciutadans, porcs, tiren pertot arreu i fan que el poble mai estiga net, encara que l'agranen tots els dies i la "neteja" ens coste milions d'€ cada any. L'entorn agrícola i els espais naturals també patixen esta brutícia, perquè els ciutadans porcs també visiten camps i natura...

Aigües sobreexplotades i contaminades: en estiu deixen el Xúquer pràcticament sense cabal en la part final per les **excessives extraccions** directes (més de 100.000 ha de regadius a la Manxa i una dotzena d'assuts a La Ribera que li extrauen quasi tota l'aigua restant per a enviar-la al canal Xúquer-Túria, la Séquia Reial, el transvasament Xúquer-Vinalopó, etc.) i indirectes (milers de pous legals i il·legals pertot arreu que buiden l'aqüífer); si no ho impedim, el Xúquer acabarà com el Túria: sec i mort 10 km abans del mar. A més

està molt contaminat de residus, especialment agroquímics; igual que l'aqüífer, que deixà de ser potable fa dècades i ara al pou d'Aigües de La Casella s'ha de filtrar, depurar, llevar-li tòxics i mesclar-la amb la del riu, que es du neta d'Antella, un procés car i poc sostenible. L'Albaida, Barxeta, Verd i Magre no tenen millor sort, a pesar de les denúncies reiterades també patixen de sobreexplotació i contaminació.

Inundacions i *pantanà*: les inundacions són freqüents en els rius mediterranis, que són molt estacionals, i ací s'ha construït en llocs fàcilment inundables, cosa que agreuja el problema, igual que la ineptitud d'alguns responsables tècnics i polítics... Així, la *pantanà* va ocórrer per les fortes plogudes de 1982 i s'agreujà moltíssim primer pels incendis forestals de l'estiu muntanyes amunt, que deixaren la terra nua i l'aigua baixà

ràpidament; segon i principal, pel nefast funcionament del pantà de Tous, que tenia el grup electrogen d'emergències al peu de la presa i quedà inutilitzat en quant començà a pujar l'aigua, de manera que quan se'n va anar l'electricitat de la xarxa ja no pogueren obrir les comportes i l'aigua pujà fins a desbordar i desfer la presa d'escullera en poques hores; tercer per l'autovia AP-7, que no tenia prou eixida per a tant de cabal i el va frenar i fer pujar encara més als nostres pobles; etc. Hauríem d'haver après molt d'aquella catàstrofe, però veient la DANA del 2024 sembla que no hem après massa.

Fum de les cremes agrícoles: fa uns cent anys que l'arròs es va substituir a Alzira per tarongers i altres cultius, però això no evita que quan a la Ribera Baixa cremen la palla de l'arròs i bufa el vent cap ací, ens envolten a tots en un núvol de fum insà que a més afavorix el calfament climàtic. La solució passa per donar-li usos útils a la palla, com proposen els companys d'AEA, per exemple: cobrir terres i millorar cultius, protegir monts que estan erosionant-se, per a bioconstrucció, fer paper, inclús falles, envasos, compostatge, etc. etc. Anàlogament, les restes de la poda de cítrics i fruiters encara solen cremar-se i a més de provocar fum i calfament, és una pèrdua dels nutrients que necessita la terra i després l'adoben químicament i contaminen encara més; la solució seria triturar les restes i deixar-les descomposar als camps, un treball extra que hauria de subvencionar Conselleria, Ministeri i UE donats els baixos preus dels productes agrícoles.

Festes que han perdut la mesura i el trellat: a pesar del seu origen humil i natural, les falles d'ara es gasten milions en vestits barrocs caríssims, castells atordidors i en fer-les més i més grans, per al qual les construeixen a base de plàstic (EPS)

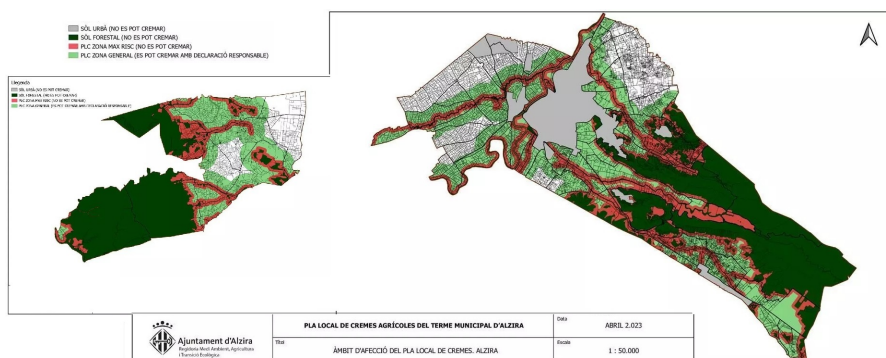
i al cremar-les emeten un fum negre amb centenars de compostos tòxics, alguns d'ells cancerígens, fum que respiren inclús els xiquets, que són els més sensibles... Doncs bé, igual com l'arròs amb coses no és una paella, aquestes falles de plàstic tampoc haurien de ser considerades vertaderes falles i per tant no hauria de subvencionar-se cap d'elles que no estiga feta amb materials naturals, com abans. Damunt, el mal exemple s'ha estés i ara les confraries fan dossiers que pareixen falles per a la Pasqua i després tiren muntions de deixalles també d'EPS. Per a rematar-ho, els camps esportius i algunes zones "verdes" les fan ara amb gespa de plàstic, que es desfà a poc a poc i acaben tirant-les al cap d'uns anys. Una de les conseqüències de tant de plàstic és que ja en tenim pertot arreu, fins i tot micro-plàstics en la sang i el cervell...

Pocs arbres i zones verdes: falten quasi tants arbres com hi ha dins del casc urbà, uns 8.000, per a complir les recomanacions de l'OMS: 1 arbre per cada 3 habitants a la

ciutat. A més, cal una **jardineria ecològica** que deixi les fulles baix dels arbres perquè es descomposen, substituïska la gespa per aromàtiques, prime les espècies autòctones xeròfiles i no utilitze cap verí (abans els jardiniers sulfataven *glifosat* al costat mateix dels jocs infantils, fins que les denúncies ecologistes els obligaren a abandonar-lo), etc.

Excessiva pressió sobre els espais naturals: a la Murta hi ha tantes visites que han hagut de regular l'entrada i aplicar *numerus clausus* perquè no pot entrar-hi tanta gent en un espai reduït, pels impactes que té sobre la fauna i la flora autòctones. Un altre problema heretat en La Murta és la línia elèctrica que travessa tota la finca fins la casa senyorial, enlletgint el paisatge i augmentant el perill d'incendis, per tant cal eliminar-la com hem proposat els ecologistes, no soterrar-la com vol Iberdrola, i si fa falta electricitat a la casa, cosa discutible, podria subministrar-se amb unes poques plaques solars instal·lades al pati i una bateria en un racó de la casa.

Dins La Casella, en plena muntanya, hi havia un camp de tir que afortunadament ja s'ha eliminat, però encara queden un bar i un tancat amb cérvols, ambdós absolutament fora de lloc. I La Garrofera, gran i situada més enllà de Massalavés, és poc

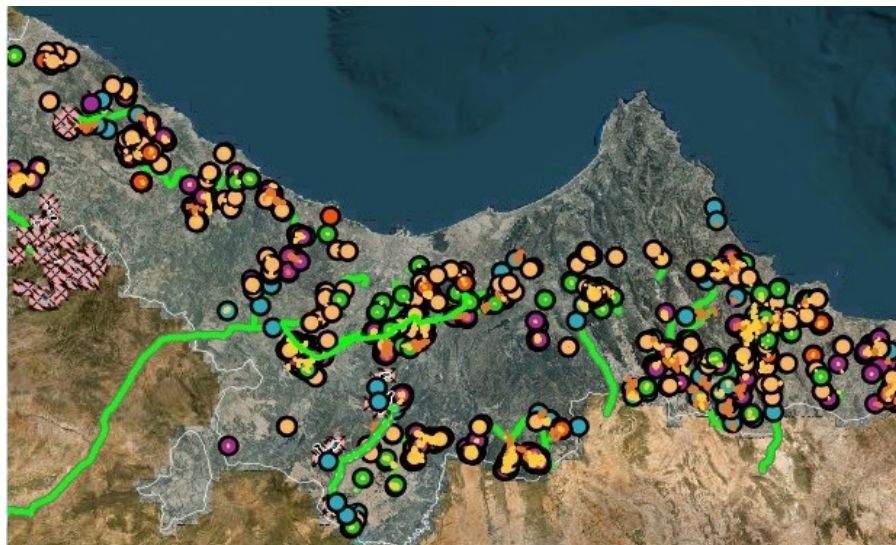
coneguda pels alzirenys, està molt desforestada i caldria cuidar-la prou més. El pitjor de tot a La Murta, La Casella i La Garrofera, inclús a rius i barrancs, és la insaciable depredació humana que ha anat menjant-se els espais naturals i reduint la flora i la fauna silvestres...

Fauna i flora invasora que sovint extingix o reduïx l'autòctona i ens complica la vida ací, com passa per exemple amb les cotorres, carranc americà, clòtxina zebra, panderoles americanes, mosquit tigre, mosca negra, ailant, miraguà, lantana, plomers, etc. etc. No comprem mai cap animal (si vols un adopta'l en la protectora local), ni cap planta exòtica (tens centenars d'autòctones per a elegir) i hauria d'haver una campanya permanent per a conscienciar i eliminar totes les **espècies invasores**. Per suposat, l'abandó de qualsevol animal és abominable i mereix un càstig pel que patixen i pels problemes que creen en l'entorn. En la foto un fals miraguà, que s'estén per tota La Ribera perquè cada "fruit" fa més de cent llavors amb pels que floten en l'aire i se'ls enduu el vent...

Extinció d'espècies autòctones, fa dècades als camps véiem gripaus, granotes, sargantanes, dragons, papallones, marietes, pardalets, rates penades i molts altres animalets, la majoria molt útils perquè controlaven les plagues; ara, inclús als camps ecològics, a penes es veuen perquè verins, asfalt i formigó ens rodegen pertot i els van eliminant. Per contra, en no haver depredadors, oportunistes com els porcs senglars, rates, coloms, panderoles, mosca negra, mosquit tigre, etc. proliferen sense control; cal doncs fomentar l'agricultura ecològica i reintroduir almenys depredadors mitjans com falcons, àguiles, brúfols, ...

Macrocentrals fotovoltaïques, l'allau de plaques i la teranyina de cables que han de creuar els camps [amença també a La Ribera i Alzira](#). Si les instal·lem sobre sostres i sòls ja degradats com aparcaments, autovies, canals, ... tindríem energia suficient per a autoabastir-nos, recolzats per l'eòlica i la hidràulica de nit; fins i tot podríem tancar la perillosa, contaminant i caducada central nuclear de Cofrents.

No es fa així perquè les instal·lacions a escala humana donen pocs beneficis a les grans companyies i els seus amos, que influïxen massa en la política energètica del país.

Malbaratament energètic, de diners i contaminació al municipi, per exemple al Parc de l'Alquenència i altres es mantenen les faroles enceses durant tota la nit, quelcom absolutament innecessari, contaminant i malbaratador. Inclús la meitat de les falles han agafat la costum de tindre els focus encesos les 24 h/dia durant la setmana de falles, potser encara no han descobert els temporitzadors... I si alguns no entenen l'anterior, com van a entendre que l'enllumenat públic dels carrers durant tota la nit és un luxe innecessari, i també contaminant i malbaratador, que hauríem de replantejar-nos: no podríem apagar les faroles almenys entre la 1 i les 5 h? Amb poc d'esforç i mantenint, inclús millorant el nivell de vida, municipi i veïns podríem estalviar al voltant d'un 20% de l'energia que consumim, alliberant diners per a coses més útils i reduint la contaminació corresponent.

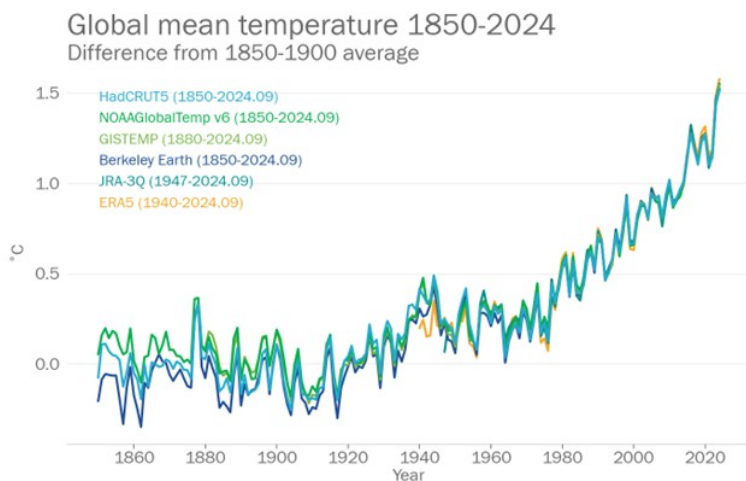
Importacions intercontinentals de productes agrícoles i altres béns que ja en tenim ací i són inclús de millor qualitat. Al final suposen una important contaminació i calfament del clima pel seu transport des de milers de km, i a més arruïnen els nostres productors locals, que no poden competir amb els preus baixos dels jornals i els escassos o nuls controls de fitosanitaris perillosos als països menys desenvolupats. Per tant, abans de comprar res, mirem la procedència i rebutgem almenys els que vinguen d'altres continents!

Excés de vehicles de motor, antigament celebraven carreres de motos als carrers d'Alzira i ara fan concentracions i exhibicions moteres, inclús un poliesportiu municipal duu el nom d'un corredor local famós esguitat per la corrupció de la Fórmula 1 a València... Tanta afició i tanta publicitat han aconseguit que hi haja més de 35.000 vehicles de motor a Alzira (75 per cada 100 habitants) i que siguen la principal causa de perill, soroll i contaminació; així, l'ozó troposfèric ha augmentat un 78% en 2023 respecte a la dècada anterior i 49

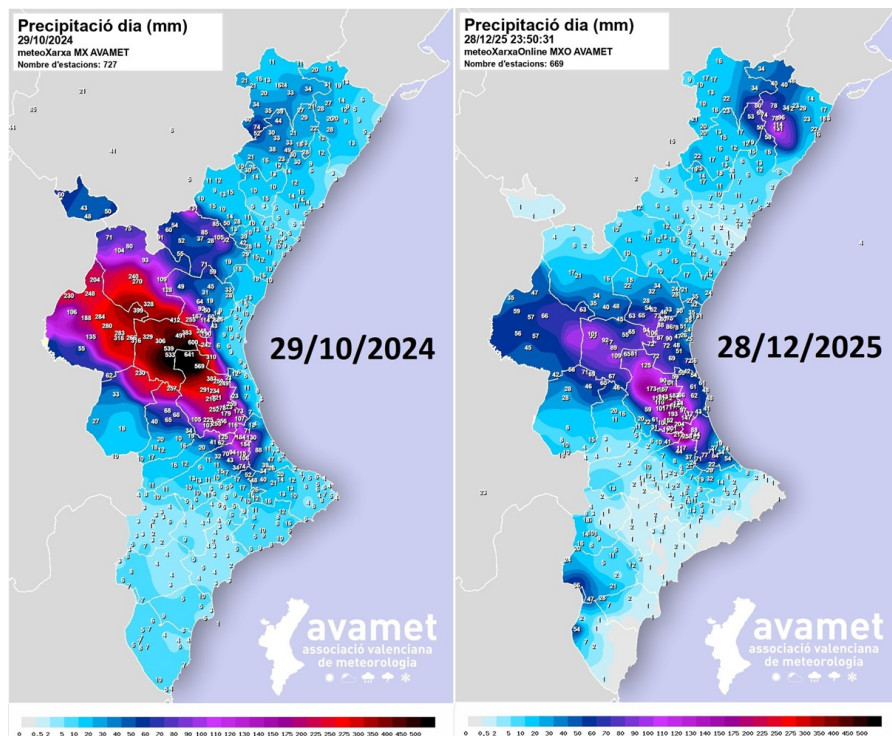
dies/any es superen els màxims recomanats per l'OMS, això en l'estació de control que està situada als afores, en els carrers més transitats el problema serà major. De manera que els autos empitjoren la salut de tots i maten per eixa contaminació més inclús que pels accidents de trànsit. I damunt, el transport motoritzat és el principal emissor de gasos hivernacle que calfen el clima i augmenten els fenòmens climàtics extrems.

Els autos ocupen fins al 70% de l'espai públic de les ciutats i potser **hem sobrepassat l'espai físic necessari per a tants vehicles** perquè en les hores punta es formen uns embussos interminables en totes les entrades/eixides de les ciutats i als centres urbans resulta pràcticament impossible aparcar, encara que hi ha molts garatges subterranis (que s'inunden a sovint), solars i fins i tot edificis per als cotxes. Són tants que els carrers s'omplin i si queden buits és perquè hi ha guals.

Augment de temperatures i desastres climàtics que pugen dècada rere dècada, de manera que globalment ja estem 1'5°C (ací més de 2°C) per damunt les temperatures mitjanes

d'abans, la qual cosa augmenta i agreuja els fenòmens climàtics extrems, com les ones de calor que en 2022 causaren la mort d'11.300 persones a Espanya, o les plogudes torrencials i inundacions com la recent [DANA de 2024](#) que ha provocat 230 morts, principalment per no ser alertats a temps per l'inepte govern autonòmic...

A molta gent la poden enganyar, però als equilibris naturals i les lleis físiques no poden fer-ho. L'atmosfera manté un equilibri termodinàmic que estem trencant amb la crema de milers de milions de tones de combustibles fòssils cada any i les conseqüències les estem patint ja. Inclús sembla que els canvis vagen més ràpids del que els científics havien calculat i tot s'accelera, per a desgràcia de tots.

L'explicació és senzilla, Física de 1r de Batxillerat: a més combustibles cremats, més gasos d'efecte hivernacle en l'atmosfera i més pujada de temperatures i més energia i finalment més i més fenòmens climàtics extrems, com les plogudes torrencials i les inundacions que tant patim ací...

Els majors recordem que quan érem joves també hi havien plogudes torrencials i inundacions, però menys i menys fortes que ara. **Hem passat d'1 gota freda o DANA cada 5 o 10 anys a 1 o 2 cada any...**

Serà suficient el que està passant ja per començar a aplicar les solucions que també proposen els científics, òbviament la reducció dels combustibles fòssils o encara no? Aguantarem enganyats amb les obres hidràuliques, que com a molt alentitzaran un poc els problemes però ni molt menys els resoldran, o actuarem d'una vegada?

I el pitjor és que no queda molt de temps, després de 46 anys perduts en reunions intergovernamentals infructuoses, si deixem passar també esta dècada sense [reduir a la meitat els combustibles fòssils](#) (IPCC) després probablement ja no podrem. És ara o mai...

Falta educació ambiental, fa 50 anys als centres educatius pràcticament no es feia educació ambiental, mentre que ara ja està generalitzada i integrada en els programes curriculars, amb horts escolars ecològics, instal·lacions d'energies solars, visites als espais naturals pròxims, tallers de reciclatge i 4R, etc. etc. Això explica com encara falta conscienciació dels adults (i de tothom), gran part dels quals no entenen la urgent necessitat de cuidar l'entorn i millorar-lo per a sobreviure i viure tots millor, més saludablement, i per a deixar un món sostenible als nostres fills i nets.

Altres problemes ambientals, clicant el text anterior pots obrir el llibre següent, més extens i detallat:

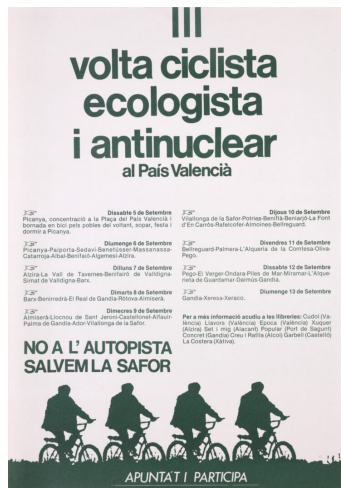

Si perdem la lluita ambiental
totes les altres estaran perdudes...

4. LES LLUITES I AVANÇOS MEDIAMBIENTALS

Al llarg del mig segle passat s'han fet moltíssimes coses relacionades amb el medi ambient, negatives i positives. Les negatives ja s'han explicat en les pàgines anteriors, així que ara toca resumir els avanços positius:

Lluita sostinguda contra la central nuclear de Cofrents des dels anys 70 fins avui, amb períodes de latència i altres d'intensitat coincidint amb els grans accidents nuclears: Harrisburg (1979), Txernòbil (1986) i Fukushima (2011), perquè les nuclears són molt perilloses, contaminants i generadores de residus radioactius que duren milers d'anys. Gràcies en part a esta lluita permanent per tot el país, el govern

progressista va decidir tancar-la, però en 2030 perquè genera cada dia més d'un milió d'€ nets als amos d'Iberdrola i els ex-ministres endollats, que no volen tancar-la. Fins i tot han mogut els seus peons polítics, PP i Vox, que demanen allargar el permís de funcionament **altres 40 anys més**, fins que rebente si per ells fora, perquè la nuclear ja té 40 anys i els materials del reactor estan fatigats per la radioactivitat intensa i les altes temperatures i pressions a que han estat sotmesos durant tants anys, de forma que cada any és més probable un accident greu; a banda dels milers de tones de residus radioactius que produïx i que heretaran les generacions futures, sense haver utilitzat esta energia. A més, La Ribera és una comarca agrària i exportadora on reguem els camps amb

les mateixes aigües del Xúquer que refrigeren la central nuclear i caldria preguntar-nos què passaria si Cofrents patira un accident mitjà, més probable encara, amb vessament d'alguns residus radioactius al Xúquer? ... Com eixiríem de malparats els 311.000 habitants de La Ribera? ... I què fariem amb la nostra agricultura i exportacions? ... Hi ha dret a que uns pocs es beneficien d'un sistema obsolet i perillós, mentre més del 99% som explotats i ens posen en perill? ... Així doncs, sembla que la lluita antinuclear encara no s'ha acabat.

Des dels anys 80 i abans Alzira està rodejada d'urbanitzacions que envaïxen les muntanyes, destrueixen el bosc mediterrani, compliquen els serveis d'aigua, llum, camins, residus, etc. i obliguen a utilitzar molt més el cotxe, per a treballar, comprar, estudiar, anar al metge, de festa, per a tot han de baixar i pujar cada dia en cotxe... Per tant el mateix ajuntament, governat en aquella època per l'antic PSOE, va vore com a cosa normal fer una urbanització a l'entrada de La Murta i això va ser la gota que desbordà el got, perquè ecologistes i ciutadans es mobilitzaren amb força contra aquesta nova bestiesa fins aconseguir **l'anul·lació del projecte d'urbanització a La Murta**. La primera victòria del moviment ecologista a Alzira.

En 1989 l'Ajuntament comprà la finca de La Murta i en 2004 les finques municipals de La Murta i La Casella foren, per fi, declarades **Paratge Natural Municipal**.

A partir de 2005, una nova **lluïta ecologista va impedir el PAI de La Casella**, d'un milió de m² amb 800 xalets i camp de golf inclòs, que pretenien fer enmig de la Vall de la Casella, un "pilotàs" d'alguns. Recolliren 18.000 signatures contra els PAI.

I finalment l'esclafit de la bombolla immobiliària del 2008 **acabà amb els altres PAI** projectats: Sos, Bancaixa, Ràfol, Garrofera, Vilella, ... Per desgràcia la bombolla va fer tal forat a Caixes i Bancs que hagueren de rescatar-los amb uns 100.000 milions d'€ públics (comptant també la Sareb). I a pesar que *Rajoy & Cia* van dir que no ens costaria res, encara hui no han tornat quasi res, malgrat els grandíssims beneficis acumulats de la banca, a diferència d'altres països on sí tornaren el rescat, pagant inclús els interessos deguts. I damunt ací, aquell govern li va regalar les Caixes a la banca. Un doble atracament al país i als treballadors, que som en definitiva els que al final ho paguem tot, amb l'agreujant dels milers de fanecades de terres fèrtils arrasades i abandonades després (passeu per Vilella i voreu un exemple flagrant)!

En 1992 es va fer una campanya contra la contaminació de nitrats en les aigües potables, proposant protegir els voltants del pou de La Casella i fomentar l'agricultura ecològica. Les denúncies públiques s'havien fet abans i continuaren intermitentment després fins que s'instal·là la **desnitrificadora en l'Estació de Tractament d'Aigües Potables** en 2013 que, junt amb l'aportació d'aigua del Xúquer des d'Antella, va baixar el contingut de nitrats dels 55 mg/L il·legals a la meitat.

La col·laboració ciutadana i **els voluntaris de vigilància i extinció d'incendis forestals** han sigut fonamentals per a salvaguardar els quasi-boscós que encara tenim al terme.

Els **parcs, zones verdes i arbres** que s'han plantat dins la ciutat i en l'entorn urbà han millorat molt carrers i barris. I després de reiterades denúncies dels ecologistes l'Ajt. va

deixar d'utilitzar verins químics com el glifosat, que polvoritzaven al costat mateix de les zones de jocs infantils.

La construcció i funcionament de la **depuradora d'aigües residuals** ha millorat també la qualitat de les aigües del Xúquer, que abans rebien directament les aigües brutes.

El bosc de ribera està restaurant-se en alguns llocs del Xúquer i vol recuperar-se la connexió amb els ciutadans dels pobles per on passa, a Alzira amb el Passeig Fluvial.

Va haver una dura i llarga **lluita contra el transvasament Xúquer-Vinalopó** i es va aconseguir que fora a sobrants i no eixira de la capçalera, perquè ens haurien deixat pràcticament sense cabal baix, igual com han fet amb el Túrria... Actualment partix de l'Assut de La Marquesa, ja en el terme de Cullera.

Desenvolupament creixent de la producció ecològica i la creació d'una cooperativa comarcal de comercialització, La Casella Coop. V., al carrer Campaners d'Alzira.

La lluita ecologista i ciutadana de la **Coordinadora per un Transport Sostenible**, va aconseguir **parar al Molí Borrego l'autovia** que volien fer pel sud d'Alzira i pel mig de La Barraca i La Valldigna fins a Tavernes i la N-332. En 1994, en plena lluita, férem a Alzira unes Jornades per un Transport Raonable i Sostenible al PV i publicàrem un dossier ben documentat.

La coordinadora presentó en el Prop las alegaciones. CARLOS PLA

Mil firmas más rechazan la nueva variante de Alzira

► La plataforma elevará una queja al Defensor del Pueblo si no se amplía el plazo de alegaciones tras reunir 1.600

ron que con esta remesa son ya 1.600 las personas que han expresado su oposición a la que denominan autovía de Vilella y que, a su juicio, no es más que una primera fase de un proyecto que en el futuro contempla el desdoblamiento de la CV-50 por el valle d'Agües Vives, una posibilidad que rechazan tanto la asociación de vecinos de la Barraca como el alcalde de la Entidad

LEVANTE-EMV ALZIRA
■ La Coordinadora per un Transport Sostenible a la Ribera presen-

La influència de les grans constructores en la política valenciana sempre ha pesat massa i anys després tornaren a intentar colar noves carreteres que passaven per Alzira, però novament hi hagué forta oposició i finalment els **projectes quedaren ajornats sine die**.

L'estalvi d'energia i emissions és fonamental, especialment en el transport, sector que més contamina i més gasos d'efecte hivernacle emet. Per això durant les últimes dècades s'han fet **carrils-bici, carrers de bici-vianants, Ciutat 30, Via Verda, Passeig Fluvial i Cinturó Verd** per a fomentar la mobilitat sostenible i saludable, i per a lluitar contra l'emergència climàtica. Està bé però encara falta connectar-ho tot i completar la Xarxa Verda per tot el PV, tal com va prometre la Generalitat. I la Via Verda sols l'han fet al terme d'Alzira perquè a Carcaixent ni tan sols el km inicial i a la Valldigna la desvien per camins rurals que res tenen a vore amb la vieta; potser perquè allà no hi ha grups ecologistes que la reivindiquen com estem fent ací [des de 1997](#)...

El **tren de rodalies quasi gratuït** és mesura estatal però molt útil per a la majoria de la població, encara que cal millorar la puntualitat i evitar la massificació, preveient-la i posant-ne

unitats suficients cada volta que facen falta. I paral·lelament resultarien molt útils les campanyes de conscienciació explicant els greus problemes que origina l'excessiu transport i la urgent necessitat de reduir els viatges en auto i fomentar els desplaçaments a peu, en bici i en transport públic.

Protestes i al·legacions han aconseguit **anul·lar algunes macrocentrals fotovoltaïques**, com la del veí Realenc que destrossava la finca i traïa una teranyina de línies elèctriques que travessaven el terme d'Alzira. I després hem aprofitat prou energies renovables, sobretot amb l'**autoconsum fotovoltaic**, que ja abastix alguns **centres educatius**, indústries i habitatges particulars. Tots els edificis municipals haurien de autoabastir-se directament o per mig d'altres amb sostre sobrant i apte.

S'han realitzat algunes **actuacions contra les riudes i l'emergència climàtica** però queden moltes coses per fer: renaturalitzar rius i barrancs, permeabilitzar al màxim les zones urbanes i periurbanes (sobra asfalt i formigó pertot

arreu i açò agreuja les inundacions i sequeres), falten 8.000 arbres, etc.

En 2018, en una reunió a Alzira dels principals grups mediambientals de La Ribera creàrem la **Coordinadora de Grups de Defensa de la Natura**, d'àmbit comarcal. Després férem accions i reunions cada sis mesos en altres localitats: Corbera (contra la pedrera), Carcaixent (pel transport sostenible), La Barraca (per la Via Verda) i Manuel (pels rius).

Són moltes les **convocatòries ecològiques** que s'han anat fent al llarg de les dècades passades: Setmanes i Dies del Medi Ambient, del Xúquer, dels Rius, de l'Arbre, de la Bici, de la Pau, Fira Ecològica, Biosfira, ... I la **conscienciació mediambiental** creix entre la població, gràcies sobretot al treball d'educadors, ecologistes i programes divulgatius; però encara falta prou per a conscienciar a la majoria de la ciutadania, que és víctima de la publicitat consumista i agressiva dels grans mitjans de comunicació, les xarxes socials, les pel·lícules, etc. etc. I en això estem.

Molt important ha sigut la tasca dels educadors i la Coordinadora de Centres en Valencià, que convoca anualment des de fa 41 anys les Trobades a La Ribera, incloent i promovent temes fonamentals de medi ambient.

Si els diners que malbaraten en armes
els invertiren en resoldre els problemes,
hauríem acabat ja amb la fam, les guerres,
la contaminació, l'analfabetisme, els càncers...

5. CONCLUSIONS

La lluita ecologista ha sigut sempre a contra-corrent, molt dura i desigual, com la d'unes formiguetes que es defensen del bulldòzer que vol arrassar-ho tot. I, per ficar un exemple, en el tema fonamental del transport, hem tret al carrer centenars de bicicletes front als més de 35.000 vehicles de motor que ofeguen la ciutat i calfen el clima...

No obstant això, hem aconseguit èxits importants i Alzira ha tingut sort que existira l'ecologisme perquè, en cas contrari, hui l'entrada a La Murta, la meitat de La Casella i altres racons naturals estarien també formigonats i asfaltats; Vilella, La Barraca i La Valldigna estarien tallades per una autovia de dos carrils en cada sentit, més la mitgera i els camins de servei, una enorme destrossa d'aquestes valls; circularien encara més autos pertot arreu i s'haurien fet més carreteres; el Xúquer estaria sec en la part baixa si haguérem deixat que se'n dugueren l'aigua de dalt; s'utilitzarien més verins als

campes i tindríem més contaminades la terra, l'aigua, l'aire i els aliments; la nostra salut òbviament seria pitjor; etc. etc. etc.

I encara som afortunats perquè Alzira és quasi una ciutat ideal, ni tan gran, contaminada i atabaladora com la capital, ni tan xicoteta i falta de serveis com els pobles menuts. Afortunada també pel seu entorn divers i bonic, amb muntanyes, fonts, rius, horts, etc. Si la cuidàrem bé, seria un lloc encisador i un referent per a la comarca i més enllà...

Però a pesar dels èxits aconseguits no hem pogut evitar molts problemes importants, alguns dels quals segueixen agreujant-se i complicant-nos la vida a tots. Perquè aquest sistema socioeconòmic vol seguir creixent, per a incrementar la riquesa de l'1% de la població, a costa d'esgotar els recursos, destruir els ecosistemes i espoliar-nos i posar-nos en perill al 99% restant. Fins i tot provoquen guerres i genocidis per tal de seguir acumulant beneficis, no respecten ni als xiquets...

Els ecologistes ho rebutgem i lluitem contra això, perquè sabem que en un món finit, limitat, no es pot créixer indefinidament, és impossible i duu directament al col·lapse. L'exemple més clar d'un sistema paregut és el càncer, on les

cèl·lules tumorals creixen descontrolades i insolidàries fins que maten l'organisme sencer...

Lamentablement nosaltres sempre hem estat en minoria i no tenim prou força per a canviar-ho tot. Perquè no podem arribar a la majoria de la població, ja que els grans mitjans de comunicació són propietat d'aquell 1% insaciable i els utilitza per a enganyar, manipular i atordir els pobles. Així la destrucció ambiental prossegueix com si no hi hagueren límits, com si no passara res.

Les solucions existixen i les coneguem de sobra: fomentar la proximitat, consumir productes locals i ecològics, viatjar menys, moure'ns a peu, en bici o transport públic, menjar menys carn, estalviar materials i energia, aplicar les 4R, conscienciar la població i elegir representants honrats i eficients, no corruptes ni negacionistes.

Si les apliquem, tots viurem molt millor, més sans i feliços; si no les apliquem, els problemes aniran agreujant-se contínuament fins al col·lapse definitiu. I no ho diguem sols els ecologistes, ho diuen els científics; per què cregueu que parlen tant de sostenibilitat? Doncs perquè aquest sistema socioeconòmic és absolutament insostenible.

El canvi climàtic concretament, després de 45 anys de reunions internacionals infructuoses, està accelerant i agreujant-se per mecanismes fisicoquímics retroalimentats com la fusió dels gels i neus, l'acidificació dels oceans, la fusió del permafrost de la tundra i l'alliberament del metà que conté, etc., fenòmens que amenacen amb fer irreversible l'emergència climàtica en pocs anys i **2030 és l'horitzó clau**. Per tant és urgent actuar ja, unint totes les forces possibles per a vèncer la inèrcia suïcida que duquem, els interessos egoistes i miops de les elits capitalistes que dirigixen el món i aplicar ja les solucions...

Un altre problema del moviment ecologista és la falta de relleu generacional, perquè envellix igual com envellix la gent del

camp i la dels pobles menuts, que tampoc troben el vital relleu generacional. Els joves, com gran part de la població, semblen abduïts i atarantats per tanta tecnologia i publicitat, i resulta difícil arribar a ells i motivar-los; a més, potser cada volta tenen menys paciència per aprendre i agafar experiència i habilitats, volen l'immediat, i a l'activisme primer cal reflexionar, analitzar, i després actuar. Hi ha solució també per al relleu però cal un poc més d'imaginació dels grups i que l'Ajuntament col·labore.

Al final, els joves haureu de ser el motor del canvi perquè el que realment s'està jugant en esta dècada és sobretot el vostre futur, el vostre benestar i potser la possibilitat de viure ací a La Ribera, potser a la Terra inclús... I sou l'únic factor que pot decantar la balança cap a les solucions, perquè els de dalt estan viciats en els milions (són "ionquis dels diners") i els ecologistes sempre hem estat en minoria, una minoria molt

activa però amb poca massa social, encara que les nostres idees han anat calant a poc a poc.

El problema ara és que no queden més que uns pocs anys per a solucionar els problemes fonamentals, ja han perdut... ja hem perdut tots massa temps parlant molt i no fent quasi res...

6. BIBLIOGRAFIA I ADRECES:

Planeta simbiòtic, L. Margulis.

El apoyo mutuo, un factor de la evolución, P. Kropotkin.

Cooperación o extinción, N. Chomsky.

L'estat del medi ambient a La Ribera, diversos autors.

La Ribera a peu i en bici, P. Domínguez.

Després de la DANA, viure sense cotxe privat, P. Tortosa.

Cambio Climático: Bases Físicas (resumen 6º informe IPCC), AEMET.

Què és l'emergència climàtica? Quadern didàctic P. Domínguez i R. Pons

Guia del Ahorro Energético, MITECO.

Más allá de los límites del crecimiento, Meadows et al. (1972 a 1991).

II Aplec Antinuclear i Ecologista del PV (Alzira, 1980).

Proposta de Via Verda (1997).

No necessitem macrocentrals

Mig segle de lluita en verd: el moviment ecologista valencià fa memòria

Informes, llibres, vídeos ecologistes, ...

<https://accioecologista-agro.org/la-ribera/>

www.facebook.com/AMA.Vall.dAigues.Vives/

<https://www.lariberaenbici.net/docs/Coordinadora.pdf>

<https://lacasellabiocoop.com/>

www.lariberaenbici.net/ <https://bsky.app/profile/riberabici.bsky.social>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100071336464476>

https://www.facebook.com/Murtaicasella/?locale=es_ES

<https://www.instagram.com/vacifalzira/?hl=es>

<https://xuquerviu.net/>

"Si cuidem la Terra, ella cuidarà de nosaltres"

Grups de Defensa de la Natura a La Ribera (2018)

ANOKTUA (Marquesat)

APLEC DE LA RIBERA (La Ribera)

ASSOC. MEDIAMBIENTAL AIGÜES VIVES (Barraca)

ASSOC. MUNTANYETA DELS SANTIS-AEA (Sueca)

DYNAMO (Carcaixent)

GAMM (Marquesat)

LA LLAVOR (Alzira)

LA MITJA GALTA (Manuel)

LA RIBERA EN BICI-ECOLOGISTES EN ACCIÓ

VOLUNTARIAT MEDIAMBIENTAL (Corbera)

XÚQUER VIU (La Ribera)

Falten alguns grups que no enviaren el seu "currículum", com per exemple els Amics de la Vieta, el Magre, el Jardinet de l'Estació, etc.

I altres com la [Coordinadora de Centres en Valencià](#), que es dedica a promoure la llengua i la cultura, però col·labora amb nosaltres des de fa molts anys i tothom la coneix.

Lamentablement alguns grups han desaparegut després de la pandèmia, fins i tot la mateixa Coordinadora de Grups de Defensa de la Natura es va desfer en 2020...

Anoktua Associació Naturalista

<https://www.facebook.com/anoktua/>

anoktua@gmail.com

Som una Associació Naturalista que gaudeix coneixent i aprenent de l'entorn més proper que ens envolta, ja que pensem que no es pot conservar la natura si no es coneix. Actualment, la nostra zona d'actuació es limita a la Mancomunitat del Marquesat, tot i que estem disposats a col·laborar amb altres col·lectius sempre que tinguem alguna cosa a aportar.

El nostre objectiu principal és sensibilitzar sobre la importància de la conservació de la biodiversitat del Marquesat, contribuint a un major coneixement de les espècies presents en els ecosistemes que ens envolten, sigui el riu Magre o les muntanyes més properes. Amb aquesta idea, hem creat un blog que ens serveix de plataforma per a reflectir i difondre el ric patrimoni natural que atresora el nostre entorn: <https://biodiversitatdelmarquesat.blogspot.com.es/>

Encara que som un grup de recent creació, ja hem col·laborat amb la Societat Valenciana d'Ornitologia (SVO) en diferents campanyes d'anellament científic al riu Magre; amb l'Associació Herpetològica Timon en un cens de camaleó prop del Marquesat; amb la Plataforma Ciutadana per la Defensa del riu Magre, en la I Jornada de Neteja del riu Magre al seu pas per Carlet; i amb el Grup d'Acció Mediambiental del Marquesat en diverses jornades de neteja del riu Magre i de repoblacions forestals.

A més a més, hem determinat la comunitat d'odonats i papallones diürnes del riu Magre i la resta del Marquesat, i estem fent el seguiment de l'avifauna aquàtica que l'ocupa, per sensibilitzar sobre la importància de l'ecosistema fluvial.

aplecdelaribera@gmail.com

Que és?

Es un col·lectiu autogestionat que es transforma en un espai per formar-nos, debatre i analitzar la situació política i social actual mitjançant la reflexió i l'acció per a dur a terme una transformació amb base ètica treballada dins d'una economia social, solidària i un treball cooperatiu. Aquest espai també treballa per teixir una xarxa que sorgeix de la necessitat d'articular diferents moviments amb les lluites socials d'arreu dels pobles de la comarca i amb la finalitat que pugui servir d'altaveu d'aquests.

L'Aplec de la Ribera s'organitza de forma assembleària, on la participació està oberta a qualsevol persona, una assemblea que durà a terme el seu treball de forma periòdica i que confluirà i es veurà reflectida en forma d'aplec en un dels pobles de la nostra comarca, La Ribera.

El col·lectiu denunciem la desvertebració del territori, la manca d'infraestructures a allò que conforma el moviment social de la nostra comarca, la precarització de l'ensenyament públic, les concessions de sòl públic a ens privades, l'explotació desmesurada dels recursos naturals, la desprotecció del medi ambient. Així com la cultura de l'odi de conductes LGTBIfòbiques, racistes, classistes o patriarcals.

Tasca: Aquest últims darrers anys d'assemblea, hem elaborat xarrades informatives respecte a la situació actual i la defensa del medi ambient i dels nostres paratge, tallers de caire feminista, diverses trobades feministes a nivell comarcal i un aplec d'un cap de setmana on s'elaboraren espais informatius, formatius, d'oci i d'intercanvi de coneixements entre altres col·lectius i associacions de la comarca afins.

C/ Font de la Falzia, 5 (Centre Social), 46792 La Barraca d'AV
amvalldaiguesvives@hotmail.com

amvalldaiguesvives@gmail.com

Facebook, youtube i web: <https://nawaliresa.jimdo.com>

L'associació mediambiental vall d'Aigües Vives naix a l'únic nucli urbà de la vall d'aigües vives, que és la població de La Barraca d'aigües vives, arran del devastador incendi patit el 16 de Juny de 2016. Després d'aquest desastre ecològic, que va acabar amb el patrimoni mediambiental que teníem va sorgir una important mobilització popular.

Així naix l'associació medi ambiental vall d'Aigües Vives, amb la finalitat d'agrupar a tots aquells que vullguen col·laborar en la recuperació i conservació del nostre entorn , i també per a "canalitzar" les activitats de conscienciació i/o educació mediambiental a realitzar a través d'un grup comú ; l'associació medi ambiental Vall d'Aigües Vives.

Grup que naix com s'ha dit de la mobilització popular, de la gent i per la gent, de totes les poblacions dels voltants, sense cap inclinació política, sense cap relació amb grups ja existents, es una nova agrupació, que per la seua forma col·lectiva de pensar ha pres forma d'associació sense anim de lucre, ja que tot el que fem es voluntàriament i de forma altruista, ens financem de la quota dels socis (20€ anuals) i de les diferents subvencions que ens corresponen com associació.

El nostre objectiu inicial és el de fer d'engranatge entre les administracions i les persones disposades a col·laborar, oferint mà d'obra voluntària tant per a treballs de conscienciació, com per a realitzar activitats de regeneració i conservació de muntanyes, de divulgació del nostre entorn...

Associació Muntanyeta dels Sants - Acció Ecologista Agró

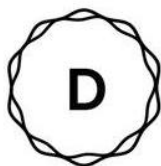
<http://muntanyetasants.blogspot.com>
<https://www.facebook.com/muntanyetasants>
muntanyeta@gmail.com

Som una associació ecologista fundada l'any 2002, unint-nos posteriorment a Acció Ecologista Agró, en la que promovem la millora del nostre entorn tant al medi urbà com als paratges naturals.

Treballem per a promoure activitats i proposar accions que milloren la qualitat ambiental del nostre entorn, difondre hàbits més respectuosos amb el medi ambient i denunciar injustícies de caràcter socioambiental tant a nivell local com global.

Ens reunim cada mes, normalment el primer dimarts de mes per la vesprada.

Hem col·laborat amb altres col·lectius ecologistes d'altres municipis com la Ribera en Bici, Voluntariat Mediamental de Corbera, Amics de la Muntanya de Llaurí, i amb altres com el Club Escola de Piragüisme de Sueca i l'Escola Valenciana.

D Y N A M O

CARCAIXENT

Estem presents a les xarxes socials (Fcbk, X i Instagram),
pròximament en la nostra pàgina web.

També ens poden escriure al correu electrònic
collectiudynamo@gmail.com

Dynamo és una associació, nascuda a Carcaixent a la fi de 2.018, que vol ajudar a fer entre tots i totes una ciutat més amable, més bonica, amb major qualitat de vida i que siga capaç de generar més riquesa. Defensem una mobilitat sostenible i millorar la situació medi ambiental.

Som un grup obert a la participació i sense color polític. Aspirem a ser el motor de canvi de Carcaixent: recollir i ser el bressol de noves idees i projectes, posar-los a la consideració de les institucions locals, associacions, organitzacions i societat en general, i ajudar al fet que es duguen a terme.

Treballem per a conscienciar en la modificació de les conductes de mobilitat urbana i mig-ambientals. Efectuar un pla d'ordenació de trànsit de Carcaixent, que inclou la conversió de carrers en zona de vianants, el foment de l'ús de la bicicleta i l'augment d'arbres i zones verdes. Realitzar un catàleg d'immobles i béns patrimonials que cal conservar i el tractament que haurien de tindre.

Grup d'Acció Mediambiental del Marquesat
<https://www.facebook.com/AssociacioGAMM/>
acciogrup@gmail.com

Som un grup de voluntaris amb un objectiu comú, ajudar a la natura en la mida de les nostres possibilitats. Un patrimoni que no hi ha que oblidar, vam heretar dels nostres avantpassats i tenim l'obligació moral de deixar-lo igual o millor per als nostres fills i nets.

No corren bons temps per a la natura. El nostre model de vida actual no sols dona l'esquena a la natura, sinó que, a més a més, suposa una forta pressió agressiva sobre el medi natural. Som conscients que nosaltres no anem a canviar el món, però si podem fer una xicoteta aportació per a millorar la nostra relació amb la natura.

Línies de treball: Fomentar la biodiversitat, tant animal com vegetal, fent reforestacions de plantes autòctones, tant en zones cremades com no, amb plantes produïdes per nosaltres mateix, en un viver propi, a partir de llavors recollides per la nostra zona, per tal de garantir que no estem introduint cap planta que no correspon a la nostra àrea geogràfica. Però no ens limitem a criar-les i plantar-les, sinó que, en funció del clima, fem regs d'urgència si es necessari.

En col·laboració amb Acció Ecologista-Agró, duem a terme el PROJECTE EMYS 2018, un control sobre la població de tortugues aquàtiques al riu Magre.

Conscienciació medi-ambiental als mes menuts, realitzant xarrades amb contes amb els quals poden aprendre la importància d'estes tasques, plantacions...

“La llavor Alzira” a Facebook
[@lallavormediambient](#) a Instagram

lallavormediambient@gmail.com

El nostre grup va sorgir arran dels incendis forestals a Carcaixent en Juny de 2016, on es van cremar 2000 hectàrees (aprox).

Vam crear un grup de voluntariat a Facebook, i d'ahi va naixer la idea de crear l'associació, encara que això no es va fer realitat fins a setembre de 2017.

Entre les nostres tasques, es troben:

- Conscienciar a la població sobre la importància de cuidar el medi ambient.
- Fer jornades de neteja i arplegada de deixalles i convidar a tot aquell/a que vullga unir-se.
- Fer tallers de reciclatge per als més menuts.
- Mostrar l'estat de deixadesa en què es troben algunes zones d'Alzira.

Entre les futures, esta fer xarrades en les escoles.

Per fer-se soci/a, s'ha de ser major d'edat (o vindre acompanyat pel pare, mare o tutor) i compartir la nostra filosofia de respecte al medi ambient i la igualtat.

L'associació cultural Mitja Galta va ser constituïda el 30/9/2000. Els seus estatuts estableixen com a objectius principals: *“ Millorar la qualitat de vida de la gent de Manuel, vetllar pel seu entorn natural, conèixer-lo i difondre'l, eixamplar les possibilitats de formació i informació, procurant que es tinguin a l'abast diversitat d'opcions lúdiques i culturals. Promoure un ambient de concòrdia entre tota la gent de Manuel i entre els diversos grups i associacions per tal que, en la diversitat d'opcions i sensibilitats, tots sapiem que hi ha un marc de convivència que ens uneix i compartim. Establir relacions i intercanviar experiències amb associacions i grups dels pobles del voltant per un major coneixement i enriquiment mutu. Promoure activitats culturals en sentit ample: música, literatura, art, pensament, cinema, festa, edició de revistes, exposicions, premis, reconeixements, conferències, debats, visites culturals, exposicions...”*

Al llarg del temps hem contribuït a l'ambient cultural de Manuel amb moltes activitats: hem organitzat concerts de música pels quals han passat un gran nombre d'artistes: Obrint Pas, La Gossa Sorda, Pep Botifarra, Feliu Ventura, Eva Dènia, Clara Andrés, Dani Miquel, Pau Alabajos, Toni de l'Hostal, Mi sostingut i Ànima, entre d'altres.

També hem fet presentacions de llibres del País: Josep Lozano, Vicent Sanchís, Miguel Oller, Vicent Berenguer, Marc Granell, Carmen Agulló, Pau Viciano, Vicent Baydal, etc.

Xerrades sobre diversos temes socials, històrics, econòmics i mediambientals amb projeccions de documentals (Una llengua que camina, Ets el que Menges, etc.) i pel·lícules de cinema. Realitzem sessions de cinema d'estiu al carrer. Recitals de poesia. Homenatges (Ovidi Montllor, etc).

Llibres, revista, excursions, exposicions, reivindicacions

SALVEM EL CLIMA I LA PAU

www.lariberaenbici.net

També estem en Fcbk, Bsky i www.lariberaenbici.net
lariberaenbici@gmail.com

Som un col·lectiu assembleari, creat la primavera de 2008 amb gent que venia de l'ecologisme actiu des de feia anys. La tardor de 2015 ens federàrem a la Confederació d'Ecologistes en Acció. La nostra història i més pots vore-la ací.

Els nostres objectius són gaudir i defensar la Natura en totes les seues facetes, incidint especialment en el tema del transport perquè hui és el principal problema de les nostres ciutats, el major emissor de gasos d'efecte hivernacle i origen de molts altres problemes.

Així doncs, fem moltes excursions i procurem també fer sinergies i reforçar-nos mútuament amb col·lectius afins com Xúquer Viu, Acció Ecologista-Agró, Tanquem Cofrents, 15-M, Agricultors Ecològics, Coord. Ubicació Racional d'Energies Renovables, Escola Valenciana, Unió de Pensionistes, Taula per la Convivència, València per la Pau, etc.

El nostre hàbitat natural és La Ribera del Xúquer.

Ens reunim dos voltes a l'any, normalment dissabtes pel matí. I per a fer-se soci cal ser major d'edat i haver participat prèviament en les nostres activitats. Aportem una quota anual de 50 € els que tenim treball i 25 els aturats o estudiants. Amb això mantenim el grup i no demanem mai cap subvenció.

vmcorbera@gmail.com
(Estem al facebook)

El Voluntariat Mediambiental de Corbera (VMC) és un grup ecologista que es va crear al 1993 i té a com objectiu la defensa i difusió de la nostra cultura, del patrimoni històric i del mediambient.

Activitats i objectius del VMC:

Celebrem el dia de l'arbre, amb els xiquets i xiquetes de l'escola, plantant carrasques i pinets a la muntanya, i plantes aromàtiques als jardins del poble amb els més menuts.

Cada trimestre intentem fer un parell d'activitats relacionades amb el mediambient i la història del nostre poble per tal de sensibilitzar els menuts i el veïnat, com tallers de reciclatge, excursions guiades, etc...

Als mesos de calor, fem vigilàncies forestals per tal d'avisar com més prompte possible els bombers en cas d'incendi, també per dissuadir qualsevol possible piròman. Fem rondes en parella per tots els camins forestals i vigilàncies estàtiques de la serra des de la marjal.

Estem coordinats amb el 112 i la policia municipal per tal de guiar els bombers al lloc de la incidència, i tallar, si cal, els camins on s'ha produït un conat per tal de no deixar passar ningú que no forme part de les brigades d'extinció, així com posar sobre avís els veïns de les casetes, en el cas de fer una evacuació tan ràpida i segura com siga possible.

Els membres del VMC increpem a tots aquells que no respecten els calendaris de cremes, els que fan abocaments il·legals, els que tiren fem als paratges forestals, maltracten la natura tirant envasos de plàstics i d'herbicides a les séquies...

Xúquer Viu és una plataforma que agrupa diverses organitzacions polítiques, sindicals, ecologistes i ciutadanes de la comarca valenciana de la Ribera del Xúquer.

La plataforma Xúquer Viu fou creada el 2003 per tal de recuperar el riu Xúquer mediambientalment, reivindicant un cabal ecològic més elevat en el tram final del riu (des d'Antella fins a la mar) i la reconsideració del transvasament Xúquer-Vinalopó. La plataforma, que forma part de la Fundació Nova Cultura de l'Aigua s'ha posicionat en contra dels transvasaments entre conques, i molt en especial del Transvasament de l'Ebre inclòs en el Pla Hidrològic Nacional derogat el 2004.

Diverses accions han estat organitzades per Xúquer Viu per tal de fer visible les seues reivindicacions: manifestacions com la convocada el maig de 2010 a Sueca, xerrades i campanyes de sensibilització.

A més de les reivindicacions de tipus hídric en defensa del riu, Xúquer Viu també reivindica altres causes de tipus ecologista com la lluita en contra del canvi climàtic, o de tipus social i polític com la seua participació en el film Ja en tenim prou, o les manifestacions nacionalistes convocades per Acció Cultural del País Valencià el 25 d'abril o el 9 d'octubre.

Cal que naixen grups ecologistes pertot arreu!

Diuen els economistes imperants que l'economia ha de seguir creixent perquè tot vaja bé, però nosaltres veiem que els rius s'assequen, els aqüífers s'enverinen, els mars i les terres s'omplin de residus, l'atmosfera es contamina, les temperatures pugen, les espècies s'extingixen, els recursos naturals s'esgoten, etc. etc. Síntomes indiscutibles de la gravíssima crisi ecològica que patim.

Perquè ens hem passat, **hem desbordat els límits de la Biosfera** i aquesta no pot més; de fet, els científics calculen que si tots els éssers humans férem com els països rics necessitaríem 3 Terres per a mantindre l'actual nivell de consum i deixalles, cosa absolutament impossible perquè sols hi ha una Terra... Així doncs, esta situació resulta totalment insostenible i no podrem seguir igual com ara durant molt de temps, probablement ni tan sols unes poques dècades. De fet ja estem veient com l'imperi USA, amb el seu president embogit, s'enfonsa i amenaça amb destruir-ho tot en una nova conflagració mundial...

El problema són les gegantines i poderoses corporacions industrials i financeres, que no saben funcionar d'altra manera més que creixent i devorant-ho tot, com un càncer, com si no hi haguera límits. Mentrestant els governs ballen al ritme que elles toquen, com si foren marionetes. I junts, governs i corporacions, han fet creure a la major part de la ciutadania que no hi ha cap altra economia possible més que la del mercat en creixement continu, una fal·làcia, una gran mentida que, a força de repetir-la tantes voltes, se l'ha cregut massa gent.

De manera que, per a trencar aquesta inèrcia tan perillosa, fan falta els grups ecologistes i **caldria que hi hagueren molts més, almenys un en cada poble**, per a denunciar tots els atemptats contra el medi ambient i per a reclamar les solucions que s'han d'aplicar urgentment. Perquè estem en emergència i com més tardem en fer front a la crisi ecològica, de recursos i humana, més complicat serà resoldre-la i més patirem tots. Amb el risc afegit de que alguns problemes, com el calfament del clima, acaben desembocant en una fase de retroalimentació irreversible que faça impossible solucionar-los...

Per tant, la gent conscient hem de buscar sinergies i pressionar al màxim hui que encara podem resoldre els problemes!

Si sabera que demà s'acaba el món,
hui encara plantaria un arbre...

Martin Luther King

